

Balget mellem at betale med Contanter eller med kongelige Obligationer. Derigjennem er der indbragt et, om jeg saa maa sige, elastisk Element i Contracten, thi hvis det skulde være saa, at vore Forhold skulde blive uhykkelige, at den normale Tilstand ikke blev til at opretholde, saa vil den ligefremme Følge deraf være, at vore Obligationer falde; Obligationer kunne ikke holde sig i Pris, uden at Forholdene ere normale, og naar Forholdene ikke ere det, saa styrte de, men saa vil det jo være i Entreprenørens egen Interesse at standse og see Tingene an. Derfor er det, at jeg ikke seer nogen Betænkelighed ved at gaae ind paa Afslutningen under de nærværende Forhold, forbi vore Interesser ere knyttede sammen med Entreprenørens; naar de politiske Forhold gjøre det utilraadeligt for os at bygge, saa gjøre de samme politiske Forhold det tilraadeligt for ham at standse; vi gaae i den Henseende Haand i Haand med hinanden. Jeg vil ikke tale om, at der naturligviis i den afsluttede Contract — som i Løbet af Dagen vil blive omdeelt trykt her i Salen — tages Forbehold om Krig, store Handelskriser og deslige, hvortil ogsaa maa regnes Døphøret af de normale Forhold. Jeg har lagt Vægt paa dette Punkt, forbi vi ikke ere saaledes bundne, at det er nødvendigt, at vi under alle Eventualiteter skulle holde ud; skulde det gaae os ilde, da kunne vi træde tilbage, og da ligger det ogsaa i Entreprenørens Interesse at træde tilbage. Den ærede sidste Taler (Blizen=Zinecke) vilde ikke ret lade min Glæde gjælde over Afslutningen med Entreprenøren angaaende Betalingen med Obligationer. Jeg maa dog bede den ærede Rigsdagsmand bemærke, at jeg hører ham begge Sider af Sagen; først hører jeg ham Arbeidscontracten, og siger: Er det ikke en taalelig Contract, er det ikke en Contract, som er antagelig? Naar han saa finder, at den er taalelig og antagelig, saa kommer jeg, efter først med ham at have spadseret gennem Arbeidscontracten, til de kongelige Obligationer. Naar nu den ærede Rigsdagsmand med Hensyn til den Cours, hvortil vi med Entreprenøren have afsluttet at han skal modtage Obligationerne, mener, at hvad Entreprenøren giver for Meget i den Henseende har vi betalt derved, at det

er lagt paa Arbeidspriserne — ja, saa maa han jo finde Arbeidsprisen saameget billigere, som han troer Coursen paa Obligationerne er for høi, thi i de stipulerede Betsøb skulde jo, efter hans Mening, ligge Beregningen af Entreprenørens Tab paa Obligationerne. Jeg har imidlertid søgt at holde begge disse Spørgsmaal ude fra hinanden; jeg har forhandlet om contant Betaling og betragtet Modtagelsen af lgl. Obligationer som et separat Spørgsmaal; jeg har sagt til de Ingeniører, med hvem jeg har havt at bestille i denne Sag: Finde I, at disse Priser pr. Contant ere taalelige Vilkaar, at det er Vilkaar, som I efter Eders Kjendskab til Forholdene mene vi bør gaae ind paa? — og de have sagt: Ja, vi finde, at disse Vilkaar ere taalelige og antagelige. Jeg har derpaa henvendt mig til Finansministeren, som jo staaer alle slige Forhold saa nær, og sagt til ham: Kan De skaffe mig et Laan til billigere Vilkaar end 96? og han har svaret mig: Jeg vilde ansee det for overordenlig brillant, naar jeg kunde skaffe et Laan til 96. Jeg har saaledes behandlet hvert af disse Punkter særskilt og holdt dem strengt ude fra hinanden, og den ærede Rigsdagsmand kan altsaa i dette Tilfælde ikke forkleine Glæden over Coursen paa Obligationerne uden at komme til at forstørre Glæden over Arbeidscontracten. Jeg skal imidlertid lade det staae hen; jeg skal gjerne slaae af paa den ene Side, men saa maa der lægges til paa den anden. Jeg vil endnu tilføie, at jeg ønsker Contracten betragtet i og for sig, hvorvidt man, — Alt overveiet og uden at tage Hensyn til det One eller til det Andet, som ligger udenfor den — finder den antagelig og mener, at man bør gaae ind paa den. Det er Contracten, man skal bedømme, og det er dertil, jeg ogsaa ønskede, at den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds vilde lade sig bevæge. Jeg troer da, at han med sin sædvanlige Oprigtighed vilde sige: Jeg finder den antagelig, jeg finder, at denne Arbeidscontract — naar man seer bort fra alt Andet — er taalelig. Naar det indrømmes, saa skal jeg gjerne see hen til Fortiden; det er jo naturligt, og jeg skal vissigt indrømme det, at hele dette Foretagende hviler paa Fortiden; det staaer i Forbindelse med Afslutningen af Jernbane=